

OBWIESZCZENIE

Działając na podstawie art. 9 ust. 1 oraz art. 94 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1446, w związku z art. 49 i art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013r., poz.267 z późn. zm.)

**Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Krakowie,
zawiadamia o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego ,
w sprawie wpisu do rejestru zabytków układu urbanistycznego oraz zespołu zabudowy
dawnej IV dzielnicy katastralnej „Piasek”**

Granice obszaru będącego przedmiotem niniejszego postępowania wytyczają:
od południa -ul. Piłsudskiego, od zachodu- al. A. Mickiewicza, od wschodu - ul. Łobzowska, od północy -
ul. Podwale i Straszewskiego.

Piasek to jurydyka Krakowa, wchodząca obecnie w skład Dzielnicy I Stare Miasto Historyczny teren Piasku, odpowiadający dziewiętnastowiecznej IV dzielnicy katastralnej obejmuje dawne przedmieście Krakowa, usytuowane po północno -zachodniej stronie miasta lokacyjnego. Nazwa Piasek utrwaliła się dopiero w XIX w. i pochodzi od określenia terenu, na którym wznosi się kościół Karmelitów Trzewiczkowych. Pierwotnie obszar ten znany był pod nazwą Garbary, jako że osiedlili się na nim krakowscy garbarze. Garbary zajmowały teren od ul. Wolskiej (obecnie ul. Piłsudskiego) po ul. Krowoderską. W historii dzielnicy można wyróżnić kilka faz, które w istotny sposób wpłynęły na układ przestrzenny tej części miasta. W drugiej połowie XVI w. Garbary zostały powiązane systemem obronnym Krakowa, co zapoczątkowało proces integracji z historycznym centrum. Na podstawie uchwały Sejmu Czteroletniego z 1791 r. Piasek wcielono do Krakowa. Intensywna urbanizacja rozpoczęła się jednak dopiero w XIX w. W wyniku przyjętego przez Senat Wolnego Miasta i sukcesywnie realizowanego od 1836 r. „*Planu upiększenia dzielnic Piasek, Kleparz i Wesola*” przeprowadzono regulacje przestrzenne. Granice zewnętrzne dzielnicy z jednej strony wytycza pierścień Plant, a z drugiej Aleje Trzech Wieszczów, urządzone w miejscu obwałowań austriackich. Głównymi osiami kompozycyjnymi są ulice Karmelicka i Łobzowska. W oparciu o średniowieczny układ ruralistyczny dawnych przedmieść wytyczono nowe ulice: Batorego, Sobieskiego, Siemiradzkiego, Kremerowskiej i Lenartowicza, których pierzeje zapełniła zwarta zabudowa, złożona z kamienic czynszowych i budowli użyteczności publicznej. Większość budynków projektowali najznakomitsi krakowscy architekci: Filip Pokutyński, Maksymilian Nitsch, Teodor Talowski, Tadeusz Stryjeński, Władysław Ekielski, Sławomir Odrzywolski. Powstawały nowe, okazałe budynki szkolne projektowane głównie przez urzędowych architektów miejskich Szkoła Realna i Powszechna przy ul. Studenckiej, Szkoła Powszechna przy ul. Szujskiego, Gimnazjum im. Jana III Sobieskiego przy ul. Sobieckiego, zespół szkół miejskich na obrzeżu Plant w miejscu dawnej Reitschuli u zbiegu ulic Podwale i ul. Kapucyńskiej). Wśród budynków użyteczności publicznej wyróżnia się budynek „Sokoła”.

Dzisiaj obszar Piasku jest wielostylowym i autentycznym dokumentem kształtowania miasta, bogato nasyconym wartościowymi obiektami zabytkowymi. Z uwagi na szczególne walory historyczne i architektoniczne w 1994 r. Śródmieście Krakowa, w granicach obejmujących „Piasek” zostało uznane za Pomnik Historii na podstawie rozporządzenia Prezydenta RP. Układ przestrzenny oraz zabudowa dzielnicy jest kreacją skończoną, wymagającą konserwacji i rewaloryzacji. Prowadzone przez Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków postępowanie ma na celu poprawę wizerunku tej części miasta, zachowanie i rewitalizację obiektów o walorach historycznych, kulturowych i architektonicznych oraz podniesienie walorów przestrzeni publicznej.

***

Ochrona konserwatorska układu przestrzennego oraz zabudowy dzielnicy, w zakresie budynków nie wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków, sprowadzać się będzie do utrzymania bryły i sylwety zabytkowych budynków z wyeksponowaniem ich charakterystycznych walorów stylowych i detalu architektonicznego. Ochronie podlegają przede wszystkim elewacje frontowe, ich kompozycja, detal architektoniczny, kolorystyka, stolarka okienna i drzwiowa. Ze względu na ochronę dekoracji architektonicznej termoizolacja w formie docieplenia styropianem dopuszczalna jest tylko w uzasadnionych przypadkach. Dopuszcza się wymianę stolarki okiennej i balkonowej pod warunkiem odtworzenia wymiarów, podziałów, profili, proporcji oraz kolorystyki. W wypadku witryn sklepowych i bram należy dążyć do sukcesywnej wymiany współczesnej, bezstylowej stolarki i wprowadzania w jej miejsce stolarki nawiązującej do charakteru poszczególnych budynków. Ograniczeniu będzie podlegało umieszczanie na budynkach reklam wielkoformatowych, nośników reklamowych i informacyjnych, czy neonów. Ograniczeniom konserwatorskim nie podlegają prace związane z remontami i adaptacją lokali mieszkalnych. Ewentualna nowa zabudowa w obrębie podworców i dziedzińców jest możliwa, jednak winna być traktowana wyjątkowo, z rygorystycznym poszanowaniem terenów zielonych. Adaptacja strychów oraz nadbudowa jest możliwa w ograniczonym zakresie, z uwzględnieniem historycznych gabarytów zabudowy pierzei ulicznych oraz ochrony widokowej charakterystycznych wnętrz urbanistycznych oraz panoramy zespołów zabytkowych.

***

Stronami niniejszego postępowania są właściciele oraz użytkownicy wieczysti nieruchomości usytuowanych na obszarze objętym wpisem do rejestru zabytków oraz każdy czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie.

Zgodnie z art. 10 § 1 kpa strony postępowania mogą zgłosić ewentualne uwagi i wnioski w terminie 14 dni od daty podania niniejszego zawiadomienia do informacji publicznej.

Pisma w tej sprawie należy kierować na adres Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków ul. Kanonicza 24, 31-002 Kraków. Dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem telefonu 12 426-10-10 wew. 21.

Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków
dr inż. arch. Jan Janczykowski

